

**PREZES
URZĘDU OCHRONY**

Konkurencji i Konsumentów

Delegatura w Lublinie

20-079 Lublin, ul. Dolna 3-go Maja 5
Tel. (0-81) 532-35-31, 532-54-48,
Fax (0-81) 532-08-26

E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 19 kwietnia 2007r.

RLU –061-77/06/MW

DECYZJA RLU nr 12/07

I. Na podstawie art.23 e ust.1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U.2005r. nr 244 poz.2080, zm. Dz.U. 2006 nr 15, poz.1119, Dz.U. nr 170, poz. 1217 , Nr 249 poz. 1834) oraz stosownie do art.28 ust.6 tej ustawy i §6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. nr 18 poz.172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu,

działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną w art. 23a ust. 1 ustawy powołanej wyżej ,

1. bezprawne działania przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą **Telewizja Kablowa w R.**, polegające na zamieszczeniu w stosowanym w obrocie z konsumentami wzorze Regulaminu Świadczenia Usług postanowienia :

- 12 pkt. 1 o treści : „Strony wyrażają zgodę na przejście praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy Abonamentowej na spadkobierców Abonenta, jak również następców prawnych lub kontynuatorów działalności Operatora”.

które to postanowienie stanowi klauzulę wpisaną do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art.479⁴⁵ Kodeksu Postępowania Cywilnego .

2. bezprawne działania przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą **Telewizja Kablowa w R.** polegające na nie zamieszczeniu w stosowanych w obrocie z konsumentami wzorcach umów – Umowy o świadczenie usługi dostępu do Internetu oraz Umowy o świadczenie usługi dostarczania Programów Telewizyjnych postanowień dotyczących: czasu oczekiwania na przyłączenie do sieci lub terminie rozpoczęcia usług telekomunikacyjnych oraz danych szczegółowych dotyczących pakietów cenowych, oraz sposobów uzyskania informacji o aktualnym cenniku, co stanowi naruszenie art. 56 ust. 3 pkt. 2, 4, ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo Telekomunikacyjne (Dz.U. 171, poz. 1800).

oraz stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 10. 02.2007r.

II Na podstawie art.23 c ust.1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. nr 244 poz.2080, zm. Dz.U. 2006 nr 15, poz.1119, Dz.U. nr 170, poz. 1217) oraz stosownie do art.28 ust.6 tej ustawy i §6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. nr 18 poz.172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu,

działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną w art. 23 a ust. 1 ustawy powołanej wyżej, działania **Telewizji Kablowej w R.** polegające na nie umieszczeniu w stosowanych w obrocie z konsumentami wzorcach umów – Umowy o świadczenie usługi dostępu do Internetu oraz Umowy o świadczenie usługi dostarczania Programów Telewizyjnych następujących postanowień określających :

- zakres usługi serwisowej ,
- wysokość kar umownych w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania,
- tryb postępowania reklamacyjnego,
- informacje o możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego .

co stanowi naruszenie art. 56 ust. 3 pkt. 3, 6,7,8 ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo Telekomunikacyjne (Dz.U. 171, poz. 1800).

i nakazuje się zaniechania jej stosowania.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w prowadzonym postępowaniu wyjaśniającym zebrał informacje dotyczące stosowanych przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Telewizja Kablowa „T” Sp. z o.o. z siedzibą w R., prowadzącego działalność również na terenie właściwości terytorialnej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie, wzoru Regulaminu Świadczenia Usług „T” i wzoru Umowy

Abonamentowej pod kątem stosowania postanowień wzorca umownego, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Ocena nadesłanych materiałów przez przedsiębiorcę pod kątem ewentualnego naruszenia art.23 a ust.1 i 2 ustawy z dn. 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2005r. nr 244 poz.2080, zm. Dz. U. nr 170 poz.1217) - zwanej dalej „ustawą”, dała podstawę do wszczęcia w dniu 21.12.2006r., po uzyskaniu upoważnienia Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – na podstawie art.28 ust.4 i 5 ustawy o ochronie (...) postępowania administracyjnego przeciwko w/w przedsiębiorcy pod zarzutem naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, poprzez zamieszczenie w stosowanym w obrocie z konsumentami wzorze Regulaminu Świadczenia Usług Telekomunikacyjnych „T” postanowień, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone. Prezes Urzędu zakwestionował następujące zapisy :

12 pkt. 1 Regulaminu o treści : „Strony wyrażają zgodę na przejście praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy Abonamentowej na spadkobierców Abonenta, jak również następców prawnych lub kontynuatorów działalności Operatora”.

Nadto jako sprzeczne z brzmieniem przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo Telekomunikacyjne (Dz.U.171, poz. 1800) uznano działanie przedsiębiorcy polegające na nie umieszczeniu w stosowanym wzorcu umowy postanowień, których umieszczenie w umowie jest obligatoryjne w świetle art. 56 ust.3 Prawa Telekomunikacyjnego. W szczególności brak jest we wzorze umowy postanowień określających:

- czas oczekiwania na przyłączenie do sieci lub terminie rozpoczęcia usług telekomunikacyjnych (art.56 ust.2 pkt.2);
- zakres usługi serwisowej (art.56. ust.3 pkt.3);
- dane szczegółowe dotyczące pakietów cenowych, oraz sposoby uzyskania informacji o aktualnym cenniku (art.56 ust.3 pkt.4);
- wysokość kar umownych w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (art.56 ust.3 pkt.6);
- tryb postępowania reklamacyjnego (art.56 ust.3 pkt.7);
- informację o możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub podania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego (art.56 ust.3 pkt.8).

W odpowiedzi na wszczęcie postępowania administracyjnego przedsiębiorca Telewizja Kablowa „T” pismem z dnia 3.01.2007r. wyjaśnił, że zastosował się do zastrzeżeń zgłoszonych przez Prezesa UOKiK i z dniem 10.02.2007r. przeprowadzi zmiany w zakwestionowanych punktach Regulaminu Świadczenia Usług „T” i wzoru Umowy Abonamentowej.

Pismem z dnia 12.02. 2007r. przesłał nowe wzorce stosowanego dotyczące :

- Regulaminu usług internetowych wraz z wzorcem umowy;
- Regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych wraz z wzorcem umowy.

Prezes Urzędu zakończył zbieranie materiału dowodowego, o czym poinformował stronę jak również o możliwości zapoznania się z aktami sprawy, z którego to uprawnienia przedsiębiorca nie skorzystał .

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił co następuje:

Telewizja Kablowa „T” Sp. z o.o. z siedzibą w R. prowadzi działalność gospodarczą między innymi w zakresie działalności radiowej i telewizyjnej, w tym telewizji kablowej oraz pozostałej działalności telekomunikacyjnej, co wynika z Odpisu z Rejestru Przedsiębiorców z Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000108670. Działalność ta prowadzona jest pod nazwą Telewizja Kablowa „T” Sp. z o.o. również na terenie właściwości miejscowej Delegatury UOKiK w Lublinie tj. w Dęblinie. Działalność ta polega na organizacji i świadczeniu usług telekomunikacyjnych tj. na świadczeniu usługi telewizji kablowej oraz świadczeniu usługi dostępu do Internetu. Stosunki pomiędzy przedsiębiorcą (Dostawca Usług) a konsumentami (Abonent) reguluje Regulamin Świadczenia Usług „T”, i umowy abonamentowe o świadczenie usług dostawy Internetu i świadczenia usług telewizji kablowej.

W odniesieniu do Regulaminu Świadczenia Usług „T” i Umowy Abonamentowej Prezes Urzędu zakwestionował następujące zapisy:

1. 12 pkt. 1 Regulaminu o treści: „Strony wyrażają zgodę na przejście praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy Abonamentowej na spadkobierców Abonenta, jak również następców prawnych lub kontynuatorów działalności Operatora”.

Nadto jako bezprawne uznano działanie przedsiębiorcy polegające na nie umieszczeniu w stosowanym wzorze umowy postanowień określających (na podstawie-Prawo Telekomunikacyjne z dn. 16 lipca 2004 r. Dz. U. 171, poz. 1800):

- czas oczekiwania na przyłączenie do sieci lub terminie rozpoczęcia usług telekomunikacyjnych (art.56 ust.3 pkt. 2);
- zakres usługi serwisowej (art.56 ust.3 pkt.3)
- dane szczegółowe dotyczące pakietów cenowych, oraz sposoby uzyskania informacji o aktualnym cenniku (art. 56 ust.3 pkt.4);
- wysokość kar umownych w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązani (art. 56 ust.3 pkt.6);
- tryb postępowania reklamacyjnego (art.56 ust.3 pkt.7);
- informację o możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego (art. 56 ust.3 pkt.8)

Zapisy w kwestionowanym brzmieniu stosowane były do dnia 10.02.2007r. Z tą datą przedsiębiorca Telewizja Kablowa „T” zmienił zakwestionowane zapisy Regulaminu i umowy i wprowadził do obrotu z konsumentami zapisy w nowym brzmieniu.

Kwestionowany zapis 12 pkt. 1 Regulaminu został usunięty zarówno z nowego Regulaminu usług internetowych jak i Regulaminu świadczenia usług telewizji kablowej.

Natomiast zakwestionowane przez organ antymonopolowy braki we wzorach umownych, stosownie do wymogów określonych przez art. 56 ust. 3 ustawy Prawo Telekomunikacyjne zostały usunięte poprzez wprowadzenie zapisów:

§ 1 wzorca Umowy o świadczenie usługi dostępu do Internetu i Umowy o świadczenie usługi dostarczania Programów Telewizyjnych zawiera zapisy dotyczące

planowanego terminu instalacji (podłączenia do sieci) , co odpowiada wymogom art. 56 ust. 3 pkt. 2) ustawy Prawo Telekomunikacyjne.

Dane szczegółowe dotyczące cen, w tym pakietów cenowych oraz sposoby uzyskania informacji i aktualnym cenniku – stosownie do art. 56 ust.3 pkt. 4) ustawy Prawo Telekomunikacyjne, zawiera załączony do każdego wzorca umownego Cennik usług. Jednocześnie § 1pkt.1 wzorców umownych stanowi , że „ Abonent oświadcza, że przy zawarciu umowy o daną usługę określoną w §2 doręczony mu został stosowny Cennik dotyczący danej usługi, a w szczególności Cennik usług dodatkowych, który akceptuje, a strony uzgadniają, że wymieniony Cennik stanowi integralną część niniejszej umowy jako załącznik nr 2. Aktualny Cennik dostępny jest w siedzibie operatora w R. , telefonicznie w Biurze Obsługi Klienta lub za pomocą poczty elektronicznej, wysyłając zapytanie na adres xxx każdej zmianie Regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych bądź cennika Abonent będzie informowany zgodnie z Regulaminem”.

Natomiast żaden z przedstawionych wzorców umowy nie zawiera postanowień dotyczących zakresu obsługi serwisowej – stosownie do 56 ust. 3 pkt. 3) ustawy Prawo Telekomunikacyjne. Regulacje tej treści zawarte są w punkcie 6 Regulaminu Świadczenia Usług Telekomunikacyjnych, do którego odsyła § 3.3 obydwu wzorców umownych stanowiąc , że: „Abonent oświadcza, że przy zawarciu Umowy o usługę określoną w pkt. 2 doręczony mu został Regulamin świadczenia Usług Telekomunikacyjnych TVK „T”i zobowiązuje się przestrzegać zasad w nim określonych, a strony uzgadniają, że wymieniony Regulamin stanowi integralną część niniejszej umowy.”

Przedstawione nowe wzorce umowne nie zawierają również postanowień dotyczących wysokości kar umownych w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi telekomunikacyjnej – stosownie do obowiązku wynikającego z art. 56 ust.3 pkt. 6) ustawy Prawo Telekomunikacyjne. Stosowne zapisy zawarte są natomiast w punkcie 3. 4. i 3.5 Regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych przez „T”.

Nowe wzorce umowne nie zawierają również postanowień dotyczących trybu postępowania reklamacyjnego – stosownie do wymagań art. 56 ust.3 pkt. 7) ustawy Prawo Telekomunikacyjne. Stosowne zapisy zawarte są w punkcie 7. Regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych przez „T”.

Żaden z przedstawionych wzorców umownych nie zawiera również postanowień zawierających informacje o możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego – stosownie do wymagań art. 56 ust.3 pkt. 8) ustawy Prawo Telekomunikacyjne. Stosowne zapisy zawarte są w punkcie 7.11.6 Regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych przez „T”.

Prezes Urzędu zaważył, co następuje:

Art.23 a ust.1 ustawy stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawnie działanie przedsiębiorcy. Za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umowy uznanych za

niedozwolone, o którym mowa w art.479⁴⁵ Kodeksu Postępowania Cywilnego, naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwą lub wprowadzającą w błąd reklamę i inne czyny nieuczciwej konkurencji, godzące w zbiorowe interesy konsumentów (ust.2). Ust. 2 tego przepisu wylicza określone co do nazwy czyny, stanowiące samoistne praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, przy czym katalog ten nie jest zamknięty.

Aby doszło do naruszenia art.23 a ust.2 ustawy należy wykazać, że te działania:

- są bezprawne, przy czym bezprawność działania polega tu na stosowaniu wzorca umowy, którego treść w analogicznej postaci została już wpisana do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art.479⁴⁵ Kodeksu Postępowania Cywilnego.
- godzą w zbiorowe interesy konsumentów.

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Pojęcie *porządek prawny* obejmuje nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, a także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych określonych jako *zasady współżycia społecznego*.

Bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga kwestia, czy czyn sprawcy był zgodny czy też niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Źródłem tych zasad są:

- normy prawa powszechnie obowiązującego – jako reguły postępowania wyznaczone przez nakazy i zakazy wynikające z norm prawa pozytywnego, w szczególności prawa cywilnego, karnego, administracyjnego, pracy, finansowego, ustaw i aktów prawnych regulujących poszczególne dziedziny gospodarki, itp.,
- nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego (dobre obyczaje) – *Komentarz do Kodeksu Cywilnego Gerard Bieniek Lex Polonica Prima*.

O bezprawności działania decyduje całokształt okoliczności konkretnego stanu faktycznego – uzasadnienie do I PKN 267/2001 wyrok Sądu Najwyższego Izba Administracyjna – *Lex Polonica Prima*.

Sąd Najwyższy wskazał, że o bezprawności działania można mówić wówczas, gdy nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających określone działanie. Okolicznościami tymi są:

- działanie w ramach porządku prawnego, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy,
- wykonywanie prawa podmiotowego,
- zgoda pokrzywdzonego,
- działanie w obronie uzasadnionego interesu (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.10.1989r. IICR 419/89 OSP 1990/11-12 poz.377*).

I. Zakwestionowanym działaniem przedsiębiorcy w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie jest posługiwanie się w stosunku do konsumentów – Abonentów zapisami we wzorcu Regulaminu, którego tożsama treść została uznana przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone klauzule umowne i które wpisane zostały do Rejestru niedozwolonych klauzul umownych oraz nie umieszczenie w stosowanym wzorze umowy postanowień obligatoryjnych na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy- Prawo Telekomunikacyjne (Dz. U. 171 poz. 1800).

Z treści art.479⁴² KPC wynika, że Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w razie uwzględnienia powództwa o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone w sentencji wyroku przytacza treść postanowień wzorca uznanych za niedozwolone i zakazuje ich stosowania. Z brzmienia art.479⁴³ KPC wynika również, że wyrok prawomocny ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do rejestru, o którym mowa w art.479⁴⁵§2 KPC.

Stanowisko Prezesa Urzędu zostało poparte orzecznictwem SOKiK. Z wyroku SOKiK z dnia 25 marca 2004r. – sygn. akt. XVII AmA 51/03 wynika, że wprowadzenie przez przedsiębiorcę do obrotu wzorca umownego zawierającego postanowienia o treści już wpisanej do rejestru klauzul abuzywnych stanowi przesłankę uznania bezprawności działania tego przedsiębiorcy, o czym stanowi art.23a ust.1 ustawy. Oznacza to, że bezprawnym jest stosowanie w obrocie z konsumentami postanowień, które zostały wpisane do rejestru, nawet jeżeli postanowienia te stosują przedsiębiorcy nie pozwani w procesie przez SOKiK na podstawie art.479³⁶⁻⁴⁵KPC. Kwestia rozszerzonej prawomocności wyroku SOKiK na podstawie którego dokonany jest wpis postanowienia do rejestru, o którym mowa w art.479⁴⁵ KPC została ostatecznie rozstrzygnięta w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006r. w sprawie o sygn. akt. III SZP 3/06. W ślad za tym należy przyjąć, że orzeczenie sądu w danej sprawie ma skutek również wobec osób trzecich, czyli w przypadku, gdy zakazana jest już jedna klauzula jako niezgodna z prawem, a w obrocie gospodarczym w stosunku do konsumentów funkcjonuje zapis o treści analogicznej jak ten w klauzuli zakazanej, celowe jest uznanie, że treść zapisu stosowana wobec konsumentów innych aniżeli ci dotknięci zapisem już zakazanym stanowi o bezprawności takiego działania i równocześnie jest praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której stanowi art.23a ust.2 w postaci stosowania klauzul umownych wpisanych do rejestru klauzul uznanych za niedozwolone. Nie jest przy tym konieczne by treść badanego postanowienia wzorca umowy była literalnie identyczna jak treść postanowienia wpisanego do rejestru, by mogło korzystać z rozszerzonej prawomocności.

Zatem, dla stwierdzenia stosowania praktyki, polegającej na bezprawnym naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień umowy uznanych za niedozwolone, konieczne jest wykazanie, że stosowane przez przedsiębiorcę w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umownego są tożsame z wpisem do rejestru postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolony dokonany przez Prezesa UOKiK na mocy stosownego orzeczenia Sądu Okręgowego w Warszawie XVII Wydział Ochrony Konkurencji i Konsumentów .

Zakwestionowane w niniejszym postępowaniu zapisy zawarte są we wzorze umownym - „Regulaminie Świadczenia Usług „T” , który bezspornie stosowany jest powszechnie przez przedsiębiorcę w obrocie gospodarczym, w tym w obrocie z konsumentami.

1. Prezes zakwestionował zapis 12 pkt. 1 Regulaminu o treści : „Strony wyrażają zgodę na przejście praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy Abonamentowej na spadkobierców Abonenta, jak również następców prawnych lub kontynuatorów działalności Operatora”.

Wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 24 stycznia 2006r. sygn. akt XVII AmC 16/05 zapis o treści: „Kosmos net uprawniona jest do scedowania swoich uprawnień i obowiązków wynikających z umowy, Regulaminu i Cennika na dowolne wskazaną przez siebie osobę trzecią, na co abonent wyraża zgodę podpisując umowę” został zakazany do stosowania w obrocie z konsumentami i wpisany do Rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone w dniu 3 kwietnia 2006 pod numerem 649.

Zakwestionowany zapis, jakkolwiek nie jednobrzmiący, odpowiada hipotezie postanowienia wpisanego do Rejestru klauzul zakazanych pod nr 649 od słów: „...jak również następców prawnych...”. Kwestionowany zapis o ocenie Sądu narusza prawa konsumenta, poprzez zezwolenie kontrahentowi konsumenta na przeniesienie praw i przekazanie obowiązków wynikających z umowy bez zgody konsumenta wyrażonej w odniesieniu do konkretnej osoby trzeciej, na którą prawa i obowiązki mają być przeniesione – co stanowi naruszenie art. 385³ pkt.5 KC. Skutek zapisu zakwestionowanego przez organ antymonopolowy jest taki sam jak w przypadku cyt. wyżej klauzuli. Umożliwia on kontynuację umowy z konsumentem pomimo zmiany strony umowy po stronie Operatora, bez konieczności uzyskania zgody konsumenta na zmianę podmiotu kontrahenta. Stąd zakaz stosowania kwestionowanego zapisu w obrocie z konsumentami jest uzasadniony.

Dokonana analiza treści zapisów Regulaminu stosowanego przez przedsiębiorcę z postanowieniami wpisanymi do rejestru o którym mowa w art.479⁴⁵ KPC pozwala stwierdzić, że spełnione zostały wszystkie przesłanki warunkujące uznanie działań Telewizji Kablowej „T” Sp. z o.o. za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art.23a ust.1 i 2 ustawy, tj. działanie bezprawne, które polega na stosowaniu w obrocie z konsumentami zapisów, które zostały uznane przez SOKiK za postanowienia wzorca umowy uznane za niedozwolone i wpisane do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ KPC.

Wykazano zatem, że wyżej opisane działanie przedsiębiorcy nosi znamiona bezprawności.

Działaniem bezprawnym, w świetle art. 23 a ust. 1 ustawy o ochronie (...) jest również nie zamieszczenie w stosowanych wzorcach umownych postanowień dotyczących zarówno świadczenia usługi dostępu do Internetu jak i świadczenia usługi dostawy telewizji kablowej, których zamieszczenie na podstawie art. 56 ust.3 ustawy Prawo Telekomunikacyjne jest obligatoryjne.

Art. 56 ust.3 pkt. 2, 3, 4 6,7 i 8 ustawy Prawo Telekomunikacyjne stanowi, że Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych powinna określać w szczególności:

- świadczone usługi, dane o ich jakości, w tym czas oczekiwania na przyłączenie do sieci lub terminie rozpoczęcia (pkt.2),
- zakres obsługi serwisowej (pkt. 3),
- szczegółowe dane dotyczące cen, w tym pakietów cenowych oraz sposoby uzyskania informacji o aktualnym cenniku (pkt.4),

- wysokość kar umownych w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi telekomunikacyjnej (pkt.6) ,
- tryb postępowania reklamacyjnego (pkt. 7) ,
- informację o możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego (pkt. 8.).

W intencji ustawodawcy nie zamieszczenie określonego ładunku informacyjnego dla Abonenta we wzorcu umownym stanowi o naruszeniu w/w art.56 ust.3 ustawy Prawo Telekomunikacyjne, a więc jest działaniem bezprawnym. Celem tego przepisu jest zabezpieczenie podstawowych interesów Abonenta – jego prawa do uzyskania informacji rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji. Jest to zasadnicze prawo konsumenta, polegające na „uzyskaniu wiedzy o przedmiocie i warunkach transakcji (o warunkach uczestnictwa w rynku), do uzyskania w ten sposób podstaw oceny sytuacji rynkowej i swobodnego podjęcia decyzji, a więc świadomego odgrywania na nim roli „ biernego podmiotu ekonomicznego” – Prawo umów konsumenckich Ewa Łętowska , Wydawnictwo C.H. Beck Warszawa 1999 r.

W ocenie Prezesa Urzędu jedynie w zakresie obowiązku określonego w art. 56 ust.3 pkt. 2 i 4 ustawy Prawo Telekomunikacyjne „T” uzupełnił w pożądanym zakresie stosowane wzorce umowne , poprzez wprowadzenie zapisów § 1 i 2 regulujących kwestię zarówno czasu oczekiwania na przyłączenie do sieci nowego abonenta jak i szczegółowych danych o pakietach cenowych oraz sposobu uzyskania informacji o aktualnym cenniku.

Organ antymonopolowy przyjął , że datą dokonanych zmian jest 10.02.2007r.

W przypadku, gdy dochodzi do naruszenia art.23a ust.1 lub 2 ustawy o ochronie (...) organ antymonopolowy na mocy art.23c ust.1 ustawy uznaje określoną praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazuje zaniechania jej stosowania. W sytuacji, gdy przedsiębiorca zaniechał stosowania określonej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, na podstawie art.23e ust.2 ustawy o ochronie (...) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

Wobec zaniechania przez Telewizję Kablową „T” Sp. z o.o. stosowania w obrocie z konsumentami z dniem 03.01.2007r. zakwestionowanych klauzul i zastąpienia ich zapisami o treści zgodnej z prawem orzeka się jak w sentencji decyzji.

II .

W ocenie Prezesa Urzędu , „T” sp. z o.o. w nowych wzorcach umownych stosowanych po 10.02.2007r. nadal nie dopełnił nakazu wynikającego z treści art. 56 ust.3 pkt. 3, 6, 7, 8 ustawy Prawo telekomunikacyjne, a zatem w odniesieniu do informacji dotyczących :

- zakres obsługi serwisowej (pkt. 3),

- wysokość kar umownych w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi telekomunikacyjnej (pkt.6) ,
- tryb postępowania reklamacyjnego (pkt. 7) ,
- informację o możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego (pkt. 8.).

Zatem działania „T” . sp. z o.o. nadal są działaniami bezprawnymi w świetle art. 23 a ust.1 ustawy o ochronie (...).

Nie stanowi wypełnienia nakazu wynikającego z treści art. 56 ust. 3 ustawy Prawo Telekomunikacyjne zamieszczenie w/w informacji w Regulaminie świadczenia usług, chociażby we wzorcu umownym Abonent był poinformowany, że Regulamin stanowi integralną część umowy.

Ustawodawca w sposób celowy określił ramy obowiązków informacyjnych nałożonych na Operatora telekomunikacyjnego, poprzez enumeratywne wymienienie zakresu koniecznych postanowień oddzielnie dla wzorca umownego i wzorca Regulaminu, niezależnie od tego, że zakres ten częściowo się pokrywa. Dodać należy, że zakres tego samego obowiązku w odniesieniu do regulaminu określa art. 60 tej ustawy. Zawiera on zapis m.in., że regulamin świadczenia usług dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych powinien określać w szczególności: zasady wypłaty kar umownych (pkt.2) zakres obsługi serwisowej (pkt. 4), tryb postępowania reklamacyjnego (pkt. 6). Zatem jasne jest, że w ocenie ustawodawcy niektóre postanowienia, ze względu na swoją rangę powinny być zamieszczone zarówno we wzorcu umownych jak i w regulaminie.

Zatem zamieszczenie we wzorcu umownym jedynie odesłania do Regulaminu w zakresie postanowień wymienionych jako obligatoryjne w treści art. 56 ust. 3 w/w ustawy nie stanowi wypełnienia tego obowiązku .

Bez znaczenia dla oceny bezprawności działania przedsiębiorcy, jest fakt, że Regulamin każdorazowo dostarczany był Abonentowi razem z umową i zgodnie z umową stanowił integralną część umowy. Ustawodawca bowiem zastrzegł, że dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych ma obowiązek dostarczyć nieodpłatnie abonentowi wraz z umową o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych. – art. 59 ust. 1 ustawy cyt. wyżej.

W przypadku, gdy dochodzi do naruszenia art.23a ust.1 lub 2 ustawy o ochronie (...) organ antymonopolowy na mocy art.23c ust.1 ustawy uznaje określoną praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazuje zaniechania jej stosowania.

Stąd brzmienie pkt. II sentencji decyzji jest uzasadnione.

W okolicznościach sprawy wypełniona została również druga przesłanka warunkująca stwierdzenie stosowania praktyki, polegającej na naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów z art. 23 a ust. 1 ustawy o ochronie (...).

Przesłanka naruszenia zbiorowych interesów konsumentów jest spełniona, gdy działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów jako zbiorowości. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów chroni interesy ogółu konsumentów, czyli nieograniczonej liczby podmiotów, których nie da się zidentyfikować. Interes konsumentów jest zjawiskiem o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym.

W opinii Prezesa Urzędu zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje w sposób jednoznaczny, że działania przedsiębiorcy wyczerpują przesłanki praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określone w art.23a ust.1 i 2 ustawy poprzez zamieszczenie w stosowanym w obrocie z konsumentami wzorca Regulaminu Świadczenia Usług „T” i Umowy Abonamentowej postanowień wzorca umownego, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone a nadto poprzez naruszenie przepisów ustawy Prawo Telekomunikacyjne. Oferta przedsiębiorcy skierowana jest do z góry nieokreślonej liczby konsumentów, poprzez skierowanie do niech oferty usługowej w postaci świadczenia usług telekomunikacyjnych. W tym celu przedsiębiorca posługuje się przez siebie przygotowanym wzorem Regulaminu Świadczenia Usług „T” i Umowy Abonamentowej, który wiąże strony – przedsiębiorcę oraz konsumenta, poprzez zawarcie umowy abonamentowej na piśmie, na podstawie której Dostawca Usług zapewni Abonentowi odpłatne świadczenie usługi. Regulamin oraz wzorzec umowy określa wzajemne prawa i obowiązki stron w trakcie świadczenia usługi telekomunikacyjnej. Z oferty tej skorzystali już konsumenci decydujący się m.in. na odbiór telewizji kablowej, ale z usług tych w każdej chwili mogą skorzystać także inni konsumenci. W związku z tym krąg osób, który został już dotknięty stosowaną praktyką i który taką praktyką może zostać dotknięty jest nieograniczony, nie możliwy z góry do określenia ani zidentyfikowania, a tym samym spełnia warunki zbiorowego interesu konsumentów. Wszystkie kwestionowane zapisy oraz nie zamieszczenie we wzorcu umownym postanowień, do zamieszczania których przedsiębiorcę obligują przepisy prawa dotyczą w istocie interesów ekonomicznych stron a przy skrajnie niekorzystnym dla abonentów ich zastosowaniu mogą narazić ich na nieuzasadnione straty. Zagrożenie interesów ekonomicznych podmiotów indywidualnych przekłada się w okolicznościach sprawy na zagrożenie szerokiego kręgu wszystkich potencjalnych uczestników popytowej strony rynku, również tych, którzy w przyszłości będą chcieli korzystać z usług tego przedsiębiorcy. Tym samym działania przedsiębiorcy naruszają bezpieczeństwo ekonomiczne konsumentów, czyli godzą w wartości najsilniej chronione przez ustawodawstwo konsumenckie.

Zatem, spełniona została w okolicznościach sprawy przesłanka naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie (...), w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. od decyzji Prezesa przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w L.

Z upoważnienia Prezesa UOKIK
Dyrektor Delegatury w Lublinie
Ewa Wiszniowska

Otrzymuje :

1/

